

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Šiuolaikiniai politiniai režimai	Politikos mokslai 02S	TSPMI	Politinės filosofijos ir idėjų istorijos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos	-	konsultacijos	1
Individualus	6	seminarai	1

Dalyko anotacija

Šiuolaikiniai politiniai režimai – tai pasirenkamas doktorantūros studijų dalykas, skirtas šiuolaikinių politinių režimų, jų tipologijos bei kaitos analizei. Svarbiausi kurso tikslai: išstudijuoti žymiausių šiuolaikinių politinių režimų tyrinėtojų darbus, įvertinti esmines skirtinį politinių režimų stabilumo ir kaitos prielaidas ir esamas tendencijas, pritaikyti teorinius modelius atskirų šalių, regionų tyrimui.

Pagrindinės temos:

Politinio režimo samprata. Politinių režimų tipologijos problema.

Šiuolaikinė liberali demokratija: idėjos ir tikrovės iššūkiai.

Tranzitologiniai tyrimai ir jų metodologinės problemos.

Pokomunistinės transformacijos įvairovė ir jos aiškinimai.

Šiuolaikiniai autoritariniai režimai ir jų įvairovė.

Totalitarizmas ir jo veikimo mechanizmas.

Demokratinio kapitalizmo prieštaravimai.

Dalyko studijų ir atsiskaitymo formos:

Individualios dalyko literatūros studijos. Atsiskaitymo forma – egzaminas raštu.

Disertacijos temos ir dalyko literatūros studijos ir rašto darbo rengimas. Rašto darbe doktorantas pasirenka temą, susijusią su šiuolaikinių politinių režimų ir disertacijos tematika. Atsiskaitymo forma – rašto darbas (30 000-40000 spaudos ženklų).

Pagrindinė literatūra

Acemoglu D. and Robinson J. Economic Origins of Dictatorship and Democracy. Cambridge University Press, 2009.

Arend H. Totalitarizmo ištakos. Vilnius: Tyto alba, 2001. – 487 p.

Banting K. & Will Kymlicka, eds. The Strains of Commitment: The Political Sources of Solidarity in Diverse Societies. New York: Oxford University Press, 2017.

Boix, Carles. Democratic capitalism at the Crossroads: Technological Change and the

- Future of Politics. Princeton & Oxford: Princeton University Press, 2019.
- Cassani, Andrea, and Luca Tomini. Autocratization in Post-Cold War Political Regimes. Cham: Palgrave Macmillan, 2019.
- Cross, William P., Richard S. Katz, and Scott Pruyers, eds. The Personalization of Democratic Politics and the Challenge for Political Parties. Oxford: Oxford University Press, 2018.
- Dahl R. Demokratija ir jos kritikai. Vilnius: Amžius, 1994.
- Fishkin, James S. Democracy When the People Are Thinking: Revitalizing Our Politics Through Public Deliberation. Oxford: Oxford University Press, 2018.
- Geddes, Barbara, Joseph Wright, Erica Frantz. How Dictatorships Work: Power, Personalization, and Collapse. Cambridge University Press, 2018.
- Haggard, Stephan, and Robert R. Kaufman. Dictators and Democrats: Masses, Elites, and Regime Change. Princeton & Oxford: Princeton University Press, 2016.
- Iversen, Torben, & David Soskice, Democracy and Prosperity: Reinventing Capitalism through a Turbulent Century. Princeton University Press, 2019.
- Kriesi, Hanspeter, and Takis S. Pappas, sud. European populism in the shadow of the great recession. Colchester: Ecpr Press, 2015.
- Levitsky St. and Way L. Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes after the Cold War. Cambridge University Press, 2010.
- Levitsky, Steven, and Daniel Ziblatt. How Democracies Die. Crown: New York, 2018.
- Lijphart A. Patterns of Democracy: Government Forms and Performance in Thirty Six Countries. Yale University Press, 2nd Edition, 2012.
- Linz, Juan. Totalitarian and Authoritarian Regimes, 2000, Boulder: Lynne Rienner Publishers.
- Linz J. and Stepan A. Problems of Democratic Transition and Consolidation. Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1996.
- Mair, Peter. Ruling the Void: The Hollowing-out of Western Democracy. London & New York: Verso, 2013.
- Norkus Z. Kokia demokratija, koks kapitalizmas? Pokomunistinė transformacija Lietuvos lyginamosios istorinės sociologijos požiūriu. Vilnius: VU leidykla, 2008.
- Norris, Pippa. Making Democratic Governance Work: How Regimes Shape Prosperity, Welfare, and Peace, Cambridge University Press, 2012.
- Norris, Pippa, and Ronald Inglehart, Cultural Backlash: Trump, Brexit, and Authoritarian Populism, Cambridge University Press. 2019.
- North D., Wallis J. and Weingast B. Violence and Social Orders: A Conceptual Framework for Interpreting Recorded Human History. Cambridge University Press, 2009.
- Poguntke T. and Webb P. The Presidentialization of Politics: A Comparative Study of Modern Democracies. Oxford University Press, 2007.
- Pop-Eleches Grigore, and Joshua A. Tucker, Communism's Shadow: Historical Legacies and Contemporary Political Attitudes. Princeton University Press, 2017.
- Rodrik D. The Globalization Paradox: Why Global Markets, States and Democracy Can't Coexist. Oxford University Press, 2011.
- Shapiro, Ian. The Real World of Democratic Theory. Princeton University Press, 2016.
- Smith, Graham. Democratic Innovations: Designing Institutions for Citizen Participation. New York: Cambridge University Press, 2009.

- Streeck, Wolfgang. *Buying Time: The Delayed Crisis of Democratic Capitalism*. 2nd edition. London: Verso, 2017.
- Svolik, M. *The Politics of Authoritarian Rule*. Cambridge University Press, 2012.
- V-Dem (Varieties of democracy). Tarptautinis demokratijos tyrimų projektas, <https://v-dem.net>
- Wimmer, Andreas. *Nation Building: Why Some Countries Come Together While Others Fall Apart*. Princeton and Oxford: Princeton University Press, 2018.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Algimantas Jankauskas	Dr.	<p>Will the World Return Home? Tracing Romualdas Ozolas' Political Thought//<i>Lituanus</i>, vol. 66:1, Spring 2020, p. 5-17.</p> <p>Antanas Smetona's Lithuanian Sence of Freedom or Do We known about Interwar authoritarianism? // <i>Lituanus</i>, vol.64:3, Fall 2018, p. 39-53.</p> <p>Pilnuitinė demokratija: kūrėjai, pamatinės idėjos, vertinimai//<i>Lietuva</i>, kurios nebuvo: pilnuitinės demokratijos svarstymai ir vertinimai. Vilnius: VU leidykla, 2016, p. 11-34.</p> <p>Romualdo Ozolo valstybės idėja//<i>Neprisklausomybės sąsiuviniai</i>, 2019, 4(30), p. 56-59.</p>
Liutauras Gudžinskas	Dr.	<p>Gudžinskas L., Bekišas T. "Lithuania", In: V. Hloušek, P. Kaniok, eds. <i>EP elections in Central-Eastern Europe 2019</i>. Palgrave Macmillan, 2020.</p> <p>Gudžinskas L. "Trajectories of social democracy in the Baltic countries: choices and constraints", <i>Politics in Central Europe</i>, 2020/1.</p> <p>Gudžinskas L., Bekišas T. "The Baltic states in the EU: committed Europhiles or geopolitical hostages?" In: Ch. Schweiger, A. Visvizi, eds. <i>Central and Eastern Europe in the EU: challenges and perspectives under crisis conditions</i>. London, New York: Routledge, 2018, P. 135-148.</p> <p>Gudžinskas L., red., <i>Pasitikėjimas valstybe: priešlaidos, iššūkiai, sprendimai</i>, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2017.</p> <p>Gudžinskas L., „Trends of confidence in order institutions: comparative analysis of the Baltic countries", <i>Politics in Central Europe</i>, 2017, Vol. 13, No. 1.</p>

Doktorantūros komiteto teikimu patvirtinta TSPMI taryboje 2021 m. kovo mėn. 5 d.,
protokolo Nr. 270000-TP-3

Tarybos pirmininkas: Alvydas Jokubaitis